

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії ТНЕУ

А.І. Крисоватий

Протокол засідання

Приймальної комісії ТНЕУ

№ 2 від "06" лютого 2018 р.

ПРОГРАМА

*проведення додаткового фахового вступного випробування
з «Економіки»
для претендентів на здобуття освітнього ступеня бакалавр за
спеціальностями:
051 «Економіка»;
071 «Облік і оподаткування»;
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»;
073 «Менеджмент»;
075 «Маркетинг»;
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
281 «Публічне управління та адміністрування»*

Голова атестаційної комісії

Відповідальний секретар ПК ТНЕУ

Шиманська О. П.

Луцишин О. О.

Тернопіль 2018

Тема 1. «Методологічні основи економічної теорії»

Предмет економічної теорії та його еволюція. Функції економічної теорії. Специфіка наукового економічного пізнання та методологія економічної науки (позитивна та нормативна сторони економічної теорії, раціоналізм та емпіризм). Економічні закони (зростання потреб; попиту; пропозиції, спадної віддачі, обмеженості ресурсів, спадної граничної корисності тощо), категорії та принципи.

Структура економіки та її рівні (мікроекономіка, мезоекономіка, макроекономіка, міжнародна економіка, глобальна економіка). Виробництво та його чинники. Економічний продукт.

Економічна природа людських потреб, підходи до їх класифікації. Економічні ресурси (фактори виробництва), їх структура. Обмеженість ресурсів та їх альтернативний характер. Графічне відображення кривої виробничих можливостей («трансформації») та її економічний зміст. Фактори зміщення кривої виробничих можливостей.

Тема 2. «Економічні системи»

Поняття економічних систем. Структурні складові економічної системи.

Типи економічних систем: економічна система доіндустріального, індустріального, постіндустріального та інформаційного типів. Формування економіки знань, зміст «нової економіки».

Функціональні економічні системи та їх типологія: система вільної ринкової економіки («laissez-faire» [лессе-фер]), адміністративно-командна економічна система; змішана економічна система; економічна система традиційної економіки; трансформаційні (транзитивні) економічні системи. Сучасні моделі ринкової економіки.

Тема 3. «Товарний тип виробництва – основа ринкової економіки»

Еволюція типів організації виробництва. Характеристика натурального господарства та товарного виробництва. Фактори переходу від натурального до товарного типу організації виробництва.

Поняття ринку та ринкова форма функціонування товарного господарства. Ринок та ринкова економіка: структурні взаємозв'язки. Функціональна диференціація та класифікація ринків.

Товар та його властивості. Економічний зміст категорії «товар».

Класичний підхід до трактування вартості товару, основи теорії вартості. Концепція витрат праці.

Трактування товару з позиції концепції корисності. Корисність благ та поняття граничної корисності. Кардиналістська і ординалістська версії граничної корисності благ. Умови рівноваги споживача за кардиналістською версією. Умови рівноваги споживача за ординалістською версією корисності. Гранична норма заміщення. Криві байдужості, лінія бюджетних обмежень та їх графічний вираз.

Тема 4. «Теорія грошей і грошового обігу»

Теоретичний аналіз походження та змісту грошей. Функції грошей (одиниця рахунку, засіб обігу, засіб збереження вартості). Форми грошей та їх еволюція. Класичний поділ на товарні та символічні гроші. Сучасний поділ на субстанціональні та хартальні гроші. Функціональні форми грошей та сучасні готівкові, депозитні, кредитні та електронні гроші.

Основні теорії грошей та їх еволюція (металістична, номіналістична, товарна, кількісна).

Поняття грошової системи та її складові. Історичні системи біметалізму та монометалізму та їх еволюція. Етапи еволюції золотого монометалізму: золотомонетний, золотозливковий та золотодевізний стандарти. Сучасна система хартальних грошей (часткове резервування, інституціоналізація емісії).

Суть закону грошового обігу. Кількісне тлумачення оптимального обсягу грошей у «рівнянні обміну» І. Фішера та його інтерпретація М. Фрідменом. Сучасна монетаристська концепція кількості грошей. Грошова маса. Поняття грошових агрегатів та концепція ліквідності.

Інфляція та дефляція як форми виходу за межі оптимального обсягу грошей. Економічна природа, форми, типи, рівні і наслідки інфляції та дефляції.

Тема 5. «Ціна і ринкова рівновага»

Ціна товару. Функції ціни в економіці та теоретичні дискусії довкола проблеми її визначення. Економічний аналіз методів ціноутворення.

Закон попиту. Характер залежності обсягів попиту на товар від коливань ринкової ціни. Парадокс Гіффена та Веблена. Функція попиту, її графіки та рівняння. Нецінові чинники та графічне відображення їх впливу на попит.

Закон пропозиції. Характер залежності обсягів пропозиції товару від коливань ринкової ціни. Функція пропозиції та її графіки. Нецінові чинники пропозиції і графічне відображення їх впливу на пропозицію товару.

Еластичність попиту і пропозиції. Цінова еластичність попиту і методи її визначення. Еластичність попиту від доходу. Перехресна еластичність. Цінова еластичність пропозиції. Роль ринкового періоду у визначенні коефіцієнта еластичності пропозиції товару.

Ціна ринкової рівноваги та механізм її досягнення. Поняття рівноважної ціни. Причини та наслідки порушення ринкової рівноваги. Рівновага за умов монополічних і державних обмежень ринкового ціноутворення.

Тема 6. «Підприємництво та його суб'єкти»

Підприємництво як економічна категорія і як метод господарювання. Суть, функції, форми і види підприємницької діяльності. Суб'єкти підприємництва: домашнє господарство, фірма (підприємство), держава. Розвиток теорії підприємництва. Сучасне підприємництво та його моделі: модель функціонального розмежування між власником та менеджером.

Тема 7. «Фірма як суб'єкт підприємницької діяльності»

Теорія фірми: ринки, контрактні відносини та трансакційні витрати. Теорія трансакційних витрат і організаційні форми існування фірми та інституціональні моделі ринків.

Організаційно-правові форми підприємства. Одноосібне підприємство (власне діло). Господарські товариства. Форми організації корпоративних підприємств. Публічні та приватні корпорації. Горизонтальна і вертикальна інтеграція та диверсифікація виробництва. Лізингові і венчурні фірми.

Форми підприємств за рівнем концентрації і централізації виробництва.

Класифікація фірм з точки зору функціональної спеціалізації та форм власності.

Еволюція теорій фірмового управління. Історичні та сучасні концепції менеджменту та маркетингу.

Тема 8. «Витрати підприємства»

Поняття витрат підприємства (фірми): концепції визначення. Принцип альтернативності у визначенні економічної природи витрат підприємства. Бухгалтерські (явні) та економічні (імпліцитні) витрати. Зовнішні і внутрішні витрати. Постійні і змінні витрати: їх економічна природа та структура. Валові та середні значення витрат фірми. Поняття граничних витрат.

Витрати підприємства у короткостроковому ринковому періоді. Граничний продукт. Закон спадної віддачі, або закон спадного граничного продукту.

Витрати підприємства у довгостроковому ринковому періоді. Віддача від масштабу виробництва, її позитивний і негативний ефекти.

Зниження витрат та економічна ефективність. Технологічні фактори зниження витрат. Оптимізація структури фірми як засіб зниження витрат.

Тема 9. «Доходи та прибуток фірми»

Економічна природа доходу фірми. Класифікація доходів фірми. Валовий і чистий дохід. Підприємницький дохід і процент (інтерес). Поняття граничних доходів.

Прибуток фірми. Економічний зміст категорії «прибуток». Теоретичні підходи до визначення прибутку. Методи визначення прибутку фірми. Валовий і чистий прибуток. Бухгалтерський, нормальний та економічний прибуток.

Ефективність підприємницької діяльності фірми: поняття та система показників. Показники прибутковості бізнесу. Показники оборотності активів.

Тема 10. «Активи і пасиви фірми»

Поняття капіталу підприємства (фірми) та його форми. Крутообіг капіталу. Поняття власного капіталу. Статутний капітал: функціональне призначення та характеристика як елементу власного капіталу. Економічний

зміст запозичень фірми. Поточні зобов'язання фірми. Економічний зміст та структура пасивів фірми.

Економічний зміст та структура активів фірми. Поняття амортизації та її економічна характеристика. Інвестиції та їх економічний зміст.

Інвестиції як джерело примноження основного та оборотного капіталу. Класифікація інвестицій. Реальні (капітальні) та портфельні інвестиції.

Тема 11. «Поведінка фірм у різних ринкових структурах»

Ринкова структура та критерії визначення її типів. Моделі галузових ринків та їх характерні ознаки.

Конкуренція як іманентна форма функціонування ринкової економіки.

Досконала конкуренція як особливий тип ринкової структури. Логіка ціноутворення і визначення обсягів виробництва та доходу за умов досконалої конкуренції. Графічне відображення моделі досконалої конкуренції.

Монополія у широкому розумінні. Умови, причини виникнення і форми монополії.

Особливості функціонування моделі ринку чистої монополії. Специфіка ціноутворення та формування доходів за умов чистої монополії. Графічне відображення логіки бізнесової поведінки фірм за умов чистої монополії. Економічні та соціальні наслідки монополізації економіки. Рівень монопольної ринкової влади і система показників її оцінки. Необхідність і методи антимонопольного регулювання.

Монопольстична конкуренція як форма недосконалої конкуренції. Особливості ціноутворення та формування доходів фірм в моделі монопольстичної конкуренції. Роль нецінової конкуренції. Графічне відображення логіки бізнесової поведінки фірми за умов монопольстичної конкуренції.

Поведінка фірми за умов олігополії. Олігополія як форма недосконалої конкуренції. Випадок дуополії. Модель Курно. Особливості ціноутворення та формування доходів підприємств за умов олігопольстичної конкуренції.

Ризики господарської поведінки підприємства. Суть, причини виникнення, види та способи оцінки господарських ризиків. Крива ризику.

Тема 12. «Ринок праці і заробітна плата»

Ринок праці, його суть та умови виникнення. Робоча сила як об'єкт купівлі-продажу.

Заробітна плата як ціна фактора праці. Багатоваріантність трактувань суті заробітної плати в економічній теорії. Концепція граничної продуктивності. Теорія людського капіталу. Ефект власномозаїщення у визначенні ринкової ціни фактора праці.

Попит і пропозиція на ринках праці та чинники, що їх визначають. Економічна рівновага ринку праці. Конкурентна, монопосонічна і профспілкова моделі ринку праці, особливості їх рівноважного функціонування.

Повна і неповна зайнятість. Порушення рівноваги ринків праці і виникнення безробіття з точки зору класичної та кейнсіанської теорій. Форми

та рівні безробіття. Фактичне, природне і надлишкове безробіття. Закон Оукена.

Заробітна плата як форма факторного доходу. Суть, форми і системи заробітної плати як доходу на фактор праці.

Кіп'якісні визначення заробітної плати. Номінальна і реальна заробітна плата. Індекс реальної заробітної плати. Мінімальна заробітна плата і прожитковий мінімум.

Тема 13. «Фінансовий ринок, капітал та основи теорії процента»

Економічні передумови виникнення ринку грошей та капіталів. Особливості економічної категорії «капітал» і її зв'язок з фізичною та фінансовою економікою.

Процент (інтерес) як ціна грошового капіталу. Багатоваріантність трактувань економічної суті процента. Норма процента. Процентні ставки та механізм функціонування ринку грошей та капіталів. Номінальні ставки та реальні ставки процента. Рівноважна процентна ставка. Теорія процента. Процент як дохід на капітал. Зв'язок доходності фінансового капіталу та доходів від підприємницької діяльності. Процентні ставки та ефективність інвестицій. Основи дисконтування грошових потоків.

Особливості кредиту як економічної категорії. Форми кредиту. Комерційний та банківський кредит. Закономірності функціонування ринку кредитів. Кредитно-банківська система. Види банків, банківська діяльність та банківська система. Вільно регульована та централізована дворівнева банківська система. Виникнення центральних банків, їх історичні та сучасні функції. Функції та операції комерційних банків. Прибуток банку та його джерела. Норма банківського прибутку.

Фінансовий ринок та фінансова система. Банківська та ринкова моделі фінансових систем: особливості, переваги та недоліки. Особливості розвитку небанківських фінансових інституцій. Закономірності виникнення ринку цінних паперів. Основні види цінних паперів (акцій, облігацій). Первинний та вторинний ринки цінних паперів. Фондова біржа в структурі фінансової системи. Особливості функціонування біржового механізму, біржові курси та біржові індекси. Класифікація біржових операцій та біржових інструментів.

Тема 14. «Ринок природних ресурсів і рента»

Суть і специфіка ринку природних ресурсів. Рідкісність і невідтворюваність природних ресурсів та їх вплив на співвідношення попиту і пропозиції. Нееластичність пропозиції природних ресурсів.

Ефективність економіки і ціни на природні ресурси.

Поняття ренти. Основи теорії ренти. Рента як ціна фактору природних ресурсів. Рента і орендна плата. Особливості земельної ренти та її сучасні форми. Особливості ренти в добувній та будівельній промисловості. Особливості інтелектуальної ренти.

Тема 15. «Розподіл і перерозподіл факторних доходів»

Розподіл доходів. Теоретичні підходи до пояснення структури розподілу доходів між факторами виробництва. Проблема нерівності у розподілі факторних доходів.

Методи вимірювання нерівності в розподілі доходів. Крива Лоренца та коефіцієнт Джині.

Теоретичні аргументи на користь необхідності перерозподілу доходів. Критерії обґрунтування перерозподільчих рішень (критерій Парето, критерій Калдора-Хікса (критерій компенсації)). Інструменти політики перерозподілу доходів.

Споживання як кінцевий результат розподілу та перерозподілу доходів. Споживання та споживчий бюджет. Споживання та заощадження як функції доходу. Гранична і середня схильність до споживання і заощадження. Теоретичні моделі споживання Дж. М. Кейнса, І. Фішера, Ф. Модільяні та М. Фрідмана. Споживання, доходи та добробут населення. Специфіка трактування поняття добробуту. Вплив добробуту на економічну поведінку домашніх господарств. Закони Енгеля.

Тема 16. «Національний продукт»

Теоретичні засади обрахунку та виміру результатів функціонування економіки країни. Поняття національного продукту та його форми.

Система національних рахунків: теоретичні засади та принципи побудови. Валовий внутрішній та валовий національний продукт. Аналіз структури ВВП за категорією використання та категорією доходу. Показники, похідні від ВВП (валовий національний дохід, валовий національний використований дохід, особистий дохід, дохід особистого використання).

Концепція національного багатства. Національне багатство, ВВП на одну особу та рівень розвитку країни.

Макроекономічна ефективність виробництва та система її показників.

Сучасні альтернативні системи національних рахунків: індекс людського розвитку, індекс глобалізації, індекс економічної свободи та інші.

Тема 17. «Економічне зростання національної економіки»

Статичні та динамічні підходи до аналізу економічних процесів. Поняття, види та форми макроекономічної динаміки. Економічне зростання як одна з форм економічної динаміки. Критерії економічного зростання, поняття рецесії та економічного спаду. Відображення економічної динаміки у макроекономічних показниках. Поняття тренду. Тренд як згладжена функція показників динаміки.

Поняття номінального та реального продукту. Дефлятор ВВП та його економічний зміст. Індексні методи відображення номінальних та реальних факторів зростання національного продукту.

Аналіз внеску факторів виробництва в зростання економіки за допомогою виробничих функцій. Економічний зміст функцій Кобба-Дугласа. Технологічні фактори економічного зростання та їх відображення у

виробничих функціях на прикладі функції Кобба-Дугласа-Тінбергена. Модель Р. Солоу як базовий неокласичний варіант функції економічного зростання. Людський капітал у функціях економічного зростання.

Теорія мультиплікатора інвестицій Дж. М. Кейнса. Чинники споживання, заощадження та інвестування в динаміці національного продукту. Гранична схильність до споживання та заощадження. Поняття мультиплікатора інвестицій. Інвестиції як компонента сукупних витрат та їх роль в макроекономіці. Особливості інвестиційної політики. Інвестиції та стимулювання економічного зростання в моделі акселератора економічного зростання.

Тема 18. «Рівновага, нестабільність та циклічні коливання національної економіки»

Теоретичні основи підходу до визначення макроекономічної рівноваги. Поняття часткової і загальної ринкової рівноваги. Модель загальної економічної рівноваги Л. Вальраса. Оптимум за В. Парето.

Сукупна пропозиція, її цінові та нецінові чинники. Крива сукупної пропозиції в короткому та довгому періодах. Сукупний попит, його цінові та нецінові чинники. Крива сукупного попиту. Аналіз основних моделей макроекономічної рівноваги. Кейнсіанська базова та розширена версії моделі макrorівноваги. Основи аналізу макропроцесів за допомогою моделі AD-AS.

Порушення макроекономічної рівноваги: причини та форми прояву. Інфляція та безробіття як основні форми прояву макроекономічної нерівноваги. Взаємозв'язок між інфляцією та безробіттям. Крива Філіпса. Зрушення кривої Філіпса та фактори, що їх викликають. Прямий зв'язок між інфляцією та безробіттям. Способи та методи регулювання зайнятості. Мультиплікатор зайнятості Дж. М. Кейнса.

Циклічні коливання як форма макроекономічної нестабільності. Класифікація теоретичних підходів до циклічних коливань. Класифікація циклів. Циклічні хвилі та теорія довгих хвиль М. Д. Кондратьєва. Сучасні уявлення про «довгий» економічний цикл. Основи макроекономічного аналізу ділових циклів (фази циклів, поведінка економічних змінних в залежності від фази циклу). Основи антициклічної політики.

Тема 19. «Регулювання національної економіки»

Теоретичні основи державного регулювання економіки. Економічна політика як визначальна форма втручання держави в економіку. Класифікація видів та інструментів економічної політики. Економічний лібералізм та економічний диктант.

Фіскальна політика. Бюджет як макроекономічний та соціальний регулятор. Податкові та видаткові засоби впливу на економіку. Крива Лаффера. Бюджетний дефіцит та профіцит. Поняття державного боргу: суть, види і методи управління.

Суть монетарної політики та її види. Особливості операцій центральних банків з регулювання грошового ринку. Операції на відкритому ринку цінних

паперів. Зміна облікової процентної ставки. Зміна вимог до рівня обов'язкових резервів депозитних інститутів.

Соціальна політика, її форми та інструменти.

Основи структурної політики. Проблема структурних викривлень в економіці та способи структурної корекції. Державний вплив на структурні трансформації.

Тема 20. «Світове господарство та його глобалізація»

Поняття міжнародного поділу праці. Форми міжнародних економічних відносин. Закономірності формування світового господарства. Концепції інтернаціоналізації. Міжнародна економічна інтеграція та регіоналізація. Теоретичні основи економічної інтеграції, її стадії та форми. Європейський Союз як приклад інтеграційного об'єднання країн.

Глобалізація та формування глобальної економіки. Відмінність між інтернаціоналізацією та глобалізацією. Актуальні проблеми функціонування глобальної економіки. Глобальна нерівність доходів, глобальна бідність, глобальна пролоновальча криза, асиметричні вигоди від участі в процесах глобалізації.

Тема 21. «Міжнародна торгівля і світовий ринок»

Економічна природа міжнародної торгівлі. Ключові теоретичні концепції міжнародної торгівлі та їх еволюція (теорія абсолютних переваг А. Смита, теорія відносних переваг Д. Рікардо, теорія факторної забезпеченості Гекшера-Оліна, нова теорія торгівлі П. Кругмана).

Поняття світового та глобального ринку. Особливості функціонування світових ринків. Ціни світового ринку та фактори їх формування.

Ефективність зовнішньоекономічної діяльності, суть та система показників, що її визначають. Торгівельний, розрахунковий та платіжний баланс країни.

Регулювання міжнародної торгівлі. Базові теоретичні засади фритредерства та протекціонізму. Національне та наднаціональне регулювання міжнародної торгівлі. Світова організація торгівлі: ключові теоретичні та практичні доміканти функціонування. Проблеми участі України у міжнародній торгівлі.

Тема 22. «Міжнародна валютна система»

Міжнародна валютна система: поняття та основні складові елементи. Еволюція міжнародної валютної системи: міжнародний золотий стандарт, міжвоєнний період, Бреттон-Вудська система, Ямайська система. Особливості функціонування міжнародної валютної системи в глобальних умовах. Валютні кризи та потоки капіталів. Поняття та проблема коливань глобальної ліквідності. Система функціонування міжнародної валютної системи. МВФ та Світовий банк: роль в глобальній економіці. Перспективи трансформації міжнародної валютної системи в глобальних умовах.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка : підручник: кн.1. Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка / За ред. Панчишина С. М., Островерха П. І. – К. : Знання, 2009. – 723 с.
2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навч. посіб.: У 2 кн. / За ред. С. Панчишина і П. Островерха. – Кн. 2: Мікроекономіка. – 4-те вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2006. – 437 с.
3. Блаут М. Економічна теорія в ретроспективі / М. Блаут; пер. з англ. І. Дрюб. – К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001. – 670 с.
4. Вступ до економічної теорії: Підручник / [З. Ватаманюк, С. Панчишин, С. Кудин та ін.] / За ред. З. Ватаманюка. – [3-тє вид., доп.]. – Львів: Новий світ – 2000, 2007. – 504 с.
5. Бочан І. О. Основи економічної теорії: інституціональний підхід : навч. посіб. / І. О. Бочан. – К. : Знання, 2012. – 211 с.
6. Горпач М. І., Соколов М. О., Кримов М. І., Лисенко С. Ф. та ін. Економічна теорія: Підручник для вищої школи / За заг. ред. проф. Соколова М. О., проф. Горпача М. І. – К. : ЦУЛ, 2017. – 532 с.
7. Економічна теорія: політична економія. Підручник / За заг. ред. С. І. Юрія. – К.: Кондор, 2009. – 604 с.
8. Економічна теорія: політична економія. Навчальні форми контролю та презентації. Навч. посібник / За ред. док. екон. наук, професора С. І. Юрія, док. екон. наук, професора В.В. Козюка. – К.: Кондор, 2010. – 266 с.
9. Жовтанецький О. Цізна економіка: Навчально-методичний посібник / О. Жовтанецький, Н. Чуба. – [2-ге вид., доповн. та уточн.]. – Львів: Апіріорі, 2010. – 48 с.
10. Зварич Р. Є. Економіка: Навчальний посібник / Р. Є. Зварич. – Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2011. – 297 с.
11. Іванова Н. Ю. Економічна теорія управління фірмою. К. : ЦУЛ. – 2010. – 264 с.
12. Історія економіки та економічної думки : підруч. / В. В. Козюк, Л. А. Родіонова, О. В. Дрогопольський [та ін.] ; за ред. В. В. Козюка, Л. А. Родіонової. – Тернопіль : ТНЕУ, 2015. – 792 с.
13. Касьяненко Л. М. Економічна теорія : навч. посіб. / Л. М. Касьяненко. – К. : Цул, 2015. – 224 с.
14. Літвінов Ю. І. Ціноутворення в умовах ринку. Навчальний посібник. – К. : Цул, 2017. – 400 с.
15. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономика: принципы, проблемы и политика: В 2-х т. Т. 1: Пер. с 13-го англ. изд. – М.: ИНФРА, 2000. – XXVI, 486с.
16. Мэнкью Н. Г. Принципы макроэкономики: Учебник для вузов / Н. Г. Мэнкью.; пер. с англ. – [2-е изд.]. – С.-Пб.: Питер, 2006. – 576 с. – (Серия «Учебник для вузов»).
17. Мэнкью Н. Г. Принципы микроэкономики: Учебник для вузов / Н. Г. Мэнкью.; пер. с англ. – [4-е изд.]. – С.-Пб.: Питер, 2007. – 592 с. – (Серия «Классический зарубежный учебник»).

18. Мэнкью Н. Г. Принципы экономики: Учебник для вузов / Н. Г. Мэнкью.; пер. с англ. под общ. ред. д.э.н., проф. В. М. Цветаева и Ю. Н. Каптуревского. – [2-е изд. сокр.]. – С.-Пб.: Питер, 2001. – 496 с. – (Серия «Учебники»).

19. Основи економічної теорії: Політекономічний аспект: Підручник / [Г. Н. Клишко, Л. О. Канищенко, В. П. Пригода та ін.] / Відп. ред. Г. Н. Клишко. – [4-те вид., перероб. і доп.]. – К.: Знання-Прес, 2002. – 615 с. – (Вища освіта ХХІ століття).

20. Мікроекономіка. Навчальний посібник / За ред. В. В. Козюка, Р. М. Березюка, О.П. Шиманської. – Тернопіль, 2011. – 495 с.

21. Пікетті Т. Капітал у ХХІ столітті / Тома Пікетті ; пер. Н. Палій. – Київ : Наш Формат, 2016. – 696 с.

22. Рей Р. Сучасна теорія грошей / Реєдал Рей ; пер. О. Вальчишен. – Київ : Наш Формат, 2017. – 480 с.

23. Самуэльсон П. А. Экономика / П. А. Самуэльсон, В. Д. Нордхаус.; пер. с англ. под ред. проф. Л. С. Тарасовича, проф. А. И. Леусского. – [15-е изд.]. – М.: Бинком-КноРус, 1997. – 800 с.

24. Семьюелсон П. А. Макроекономіка / П. А. Семьюелсон, В. Д. Нордгауз.; пер. з англ. – К.: Основи, 1995. – 544 с.

25. Сірко А. В. Економічна теорія. Політекономія. [Текст] : навч. посіб. / А.В. Сірко. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 416 с.

26. Фергюсон Н. Еволюція грошей. Фінансова історія світу / Ніл Фергюсон; пер. К. Діса. – Київ : Наш Формат, 2017. – 384 с.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії ТНЕУ

А.І. Крисоватий

*Критерії оцінювання
рівня знань вступників на додатковому фаховому вступному випробуванні
з «Економіки»
для претендентів на здобуття освітнього ступеня бакалавр за
спеціальностями:
051 «Економіка»;
071 «Облік і оподаткування»;
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»;
073 «Менеджмент»;
075 «Маркетинг»;
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
281 «Публічне управління та адміністрування»*

Затверджено на засіданні ПК ТНЕУ
Протокол № 1 від 06.02.2018 р.

Голова атестаційної комісії

Відповідальний секретар ПК ТНЕУ

Шиманська О. П.

Луцишин О. О.

Фактове вступне випробування з «Економіків» проводиться з використанням двох теоретичних питань, відповідь на кожне з яких вимагає окремої оцінки. Загальна оцінка визначається як сума оцінок за відповідь на кожне питання ($III + IV$). Знання абітурієнта оцінюються у балах. **Максимальна сумарна кількість балів – 100.** Максимальне значення оцінки за відповідь на кожне з двох питань (III та IV) складе, відповідно, **50 балів.**

Максимальна оцінка за відповідь на питання 1 та питання 2 – по 50 балів виставляється абітурієнту, під час відповіді якого виявлено, що він засвоїв увесь програмний матеріал, логічно, послідовно, грамотно і осмислено його викладає; знає і розуміє суть економічних законів, розкриває їх зміст, причинно-наслідкові і функціональні зв'язки; володіє категоріальним апаратом і правильно тлумачить суть економічних категорій; знає особливості поведінки суб'єктів ринку, механізми його функціонування, національної та світової економіки, економічної політики держави та методів регулювання економіки; вміє робити висновки та узагальнення; за необхідності у відповіді використовує графіки, схеми, таблиці, вміє їх аналізувати і пояснювати.

Максимальна оцінка – по 50 балів за відповіді на питання III та IV є базовою. За певні недоліки, неточності, які наведені у відповіді абітурієнта, або ж за відсутності повної відповіді, йому знімається певна кількість балів з використанням наступної шкали:

Оціночний шифр	Характеристика змістових недоліків відповіді	К-сть балів
A1	Абітурієнт не дотримується логічної послідовності при викладенні матеріалу	1
A2	Абітурієнт поверхнево аналізує графіки, схеми, таблиці	2
A3	Абітурієнт не вміє робити теоретичні узагальнення та висновки	3
A4	Абітурієнт не використовує необхідні для відповіді графіки, схеми, формули	4
A5	Абітурієнт змістовно невправно, некоректно, суперечливо трактує і формулює економічні закони, категорії і теоретичні положення	5
A6	Абітурієнт відповідає на запитання на рівні загального уявлення про його зміст	6
A7	Абітурієнт припускається під час відповіді помилок, неточностей, невправно трактує зміст фундаментальних економічних категорій	7
A8	Абітурієнт відмовляється від відповіді	50